

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

MATBAA TEKNOLOJİSİ

GIYDIRME

Ankara, 2013

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- PARA İLE SATILMAZ.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. DÜZ YÜZEYLERE GİYDİRME TEKNİĞİ	3
1.1. Giydirmede Kullanılacak Malzemeler	3
1.1.1. Düz Yüzey Folyo	3
1.1.2. Yarı Cast Folyo	3
1.1.3. Cast Folyo	4
1.1.4. One Way Vision	4
1.1.5. Mesh Baskı	5
1.1.6. Branda Baskı	5
1.2. Giydirmede Kullanılan Mürekkepler	7
1.3. Düz Yüzeyle Giydirme İşlemi	8
1.4. Vitrin Giydirme	10
1.5. Bina Giydirme	11
1.5.1. Bina Giydirme Baskı Malzemeleri	11
1.5.2. Bina Giydirme Ölçülendirmesi	12
1.5.3. Bina Giydirme Baskısında Dikkat Edilecekler	14
1.5.4. Bina Giydirmesinin Uygulanması	15
1.5.5. Bina Giydirmede Kullanılan Silikon	16
1.5.6. Bina Giydirmenin Reklama Etkisi	17
1.5.7. Bina Giydirme İçin Yasal İzinler	17
1.5.8. Bina Giydirmenin Ömrü	18
UYGULAMA FAALİYETİ	19
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	25
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	26
2. DÜZGÜN OLMAYAN (OVAL VB.) ŞEKLİ YÜZEYE GİYDİRME TEKNİĞİ	26
2.1. Araç Giydirme	26
2.1.1. Araç Giydirmede Grafik Tasarım ve Aracın Ölçülendirilmesi	27
2.1.2. Giydirme Yapılacak İmajı Baskıya Gönderme	27
2.1.3. Araç Giydirmede Kullanılan Folyo Çeşitleri	30
2.1.4. Araç Giydirmeden Önce Araç Nasıl Olmalı	33
2.1.5. Aracın Giydirilmesi	33
2.1.6. Araç Giydirmenin Reklam Etkisi	37
2.1.7. Araç Giydirmenin Ömrü	37
2.1.8. Araç Giydirmede Yasal Olan Reklam Şekli	38
2.2. Sıcaklıktan ve Yüzeyde Meydana Gelen Hatalar	39
2.2.1. Solma	39
2.2.2. Çizilme	39
2.2.3. Yıpranma	40
2.2.4. Açılma	40
2.2.5. Esneme	40
2.2.6. Yanma	40
2.2.7. Yırtılma	40
2.3. Giydirmede Dikkat Edilecek Hususlar	40
2.4. Eskiye Giydirmenin Çıkarılması ve Yüzeyin Temizlenmesi	41

UYGULAMA FAALİYETİ	43
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	46
MODÜL DEĞERLENDİRME	48
CEVAP ANAHTARLARI	49
KAYNAKÇA	50

AÇIKLAMALAR

ALAN	Matbaa Teknolojisi
DAL/MESLEK	Alan Ortak
MODÜLÜN ADI	Giydirme
MODÜLÜN TANIMI	Giydirme ile ilgili temel bilgi ve becerilerin kazandırıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	“Geniş Ebatlı Dijital Baskı” modülünü almış olmak
YETERLİK	Giydirme yapmak
MODÜLÜN AMACI	<p>Genel Amaç Öğrenci gerekli ortam hazırlandığında; kurallara uygun olarak araç, vitrin, bina vs. giydirme işlemini yapabilecektir.</p> <p>Amaçlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Düz yüzeyleri uygun malzemeyle kaplayabileceksiniz. 2. Düz olmayan yüzeyleri uygun malzemeyle kaplayabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Dijital baskı makinesi, bilgisayar, baskı malzemesi (folyolar), mürekkep ve yardımcı malzemeler, giydirme yapılacak yüzey
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Her faaliyet sonrasında o faaliyetle ilgili değerlendirme soruları ile kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen modül sonunda size ölçme aracı (uygulama, soru-cevap) uygulayarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Dijital baskı sistemlerinin çok hızlı ilerlediği günümüzde baskı sonrası yeni uygulamalar da hızla gelişmektedir. Reklamcılığın günümüzün vazgeçilmezlerinden olması bu uygulama alanındaki yenilikleri beraberinde getirmiştir. Bu yeniliklerden birisi de giydirmedir. Giydirme maliyetli bir işlemdir. Ama müşterinin yaptığı bu maliyetli yatırım uzun süre açık hava reklamını kullanma fırsatı verir.

Giydirme dijital baskı tekniği ile hazırlanan malzemelerin bina, vitrin, araç vb. materyaller üzerine değişik teknikler kullanarak giydirilmesidir. Açık hava reklamcılığında kullanılan giydirmenin tanıtım, reklam ve açıklama gibi görevleri vardır. Dijital baskı tekniği ile hazırlanan giydirme materyalleri bina, araç vb. giydirmesi yapıldıktan sonra direkt tüketici ile karşı karşıya gelecektir. Bu da firmanın markalaşması açısından çok önemlidir.

Bu modülde hedeflenen amaç giydirme işlemi tekniğine uygun bir şekilde öğrenmenizdir. Anlatılanlarla yetinmeyip kendinizi daha da geliştirmelisiniz, başarılar diliyorum.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Düz yüzeyleri uygun malzemeyle kaplayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Giydirme işleminde kullanılan malzemeler hakkında bilgi toplayınız.
- Bina giydirme hakkında bilgi toplayınız.

1. DÜZ YÜZEYLERE GİYDİRME TEKNİĞİ

1.1. Giydirmede Kullanılacak Malzemeler

1.1.1. Düz Yüzey Folyo

Araç giydirme baskısında, düz alanlarda kullanılmaktadır. Araç yüzeyinin düz olduğu kamyonet kasası, tır dorsesi gibi alanlarda kullanılabilir. Ancak yapışkan özelliğinin cast folyoya göre daha zayıf olması nedeniyle, araç giydirmede uygulamanın yapılacağı alanın çok temiz olması gerekmektedir.

Resim 1.1: Folyo baskı

1.1.2. Yarı Cast Folyo

Araç giydirme baskısında kullanılan, düz yüzey folyosudur. Ancak daha dayanıklı olması nedeniyle yarı cast olarak tanımlanmıştır. Araç giydirme baskısında araçların düz yüzeylerinde kullanılmaktadır. Ancak maliyetin daha az olması göz önüne alındığında, yarı cast folyo yerine düz yüzey folyosu kullanılmaktadır. Araçların tam düz olmayan, bombeli alanlarında yarı cast folyo kullanılmaktadır.

1.1.3. Cast Folyo

Araç giydirme baskısında kesinlikle cast folyo kullanılmalıdır. Cast folyo, diğer folyolara göre çok daha ince ve esnekler. Özellikle esnekliği nedeniyle araç giydirmelerde esnetilerek kullanılabilmekte, inceliği nedeniyle de çabuk zarar görmemektedir. Normal bir folyo baskı yapılması durumunda, ısı değişimlerinde baskı kopmaya ve kalmaya başlayacaktır.

Cast folyo diğer folyolara göre 6-10 kat daha yüksek maliyetlidir. Ancak kesinlikle *cast folyo* kullanılmalıdır. Ayrıca cast laminasyonu da kesinlikle yapılmalıdır. Her ne kadar ilk yatırımda maliyetli gibi görünse de dayanıklılığın artması nedeniyle, daha uzun süreli kullanılabilirler. Kötü kaliteli bir uygulama, aynı süre içinde birkaç kez uygulanacak ve sonuçta daha maliyetli olacaktır.

Resim 1.2: Cast folyo baskı

1.1.4. One Way Vision

Yapışkanlı ve delikli folyodur. Bu malzeme PVC esaslıdır. Baskı yapılacak olan yüzeyi beyaz renkli olup yapışkan yüzeyi de siyah renklidir. Yapışkan yüzeyinin siyah renkli olmasının sebebi, cama yapıştırılan One Way Vision içeriden bakıldığında dışarının, sanki hiç One Way Vision yapıştırılmamış gibi görünmesini sağlamaktır. Camın rengi siyah olarak bilinir ve bu sebepten One Way Vision delikli folyo malzemenin yapışkanlı yüzeyi siyah renktedir.

Binanın dış yüzeyinin cam olduğu durumlarda kullanılır. Camın dışından bakıldığında reklam görünürken iç yüzeyden bakıldığında dışarıyı görmek mümkündür. Görüntüyü

kapatmaz. İç kısımdan bakıldığında % 10 - % 35 gibi görüntü kaybı ile dışarıyı rahatlıkla görebilirsiniz. İmajlı alandan yani dışarıdan bakıldığında % 85'lik iç görüntü kaybı ile imajın görünmesi sağlanır.

Resim 1.3: One Way Vision

1.1.5. Mesh Baskı

Binanın dış yüzeyinin normal cam ve beton olduğu durumlarda kullanılır. Mesh baskı delikli olduğundan, binanın içinden dışarıya küçük oranda bir görüntü kaybı ile görülebilmektedir. Dışarıdan ise içerisi neredeyse hiç görülmemekte, sadece baskısı yapılan görsel görülmektedir. Mesh baskı normal vinil (branda) baskıya göre delikli olmasının getirdiği sağlamlık, dışarıyı görme ve dışarıdan ışık alabilme özelliklerinden dolayı tercih edilir.

Resim 1.4: Mesh baskı

1.1.6. Branda Baskı

Branda üzerine yapılan baskıdır. Genel kullanım amacı afiş yapımıdır. Kenar kısımlarına galvanizli halkalar açılarak veya sopa ile bağlanılarak montajlanır. Işıksız ve

ışıklı vinil olarak iki çeşidi mevcuttur. Giydirme yapılacak yüzeyin alüminyum, kompozit panel, PVC, beton vb. malzeme olduğu durumlarda kullanılır.

Resim 1.5: Branda baskı

Resim 1.6: Branda baskı

1.2. Giydirmede Kullanılan Mürekkepler

Giydirme için basılan malzemelerde kullanılan mürekkepler, kalite ve dayanıklılık açısından çok önemlidir. Giydirme yapılan yer (araç, bina, vitrin vb.) dış mekânda bulunmaktadır ve her türlü hava koşullarına maruz kalmaktadır. Güneş, yağmur, çamur, toz vs. bu saydıklarımızdan en önemlisi güneştir. Güneş bildiğiniz üzere yaydığı ultraviyole (UV) ışıklardan dolayı baskının rengini soldurur.

Giydirme işleminde dijital baskıda kullanılan mürekkepler ana başlık olarak iki çeşittir. Solvent bazlı mürekkepler ve su bazlı mürekkepler.

Su bazlı mürekkeplerin çözeltisi sudur. Bu sebepten herhangi bir sıvı ile temas halinde mürekkep çıkacaktır. Su bazlı mürekkep kullanılarak yapılmış olan bir dijital baskı dış mekânda laminasyon yapılsa bile bir hafta gibi kısa bir süre ancak dayanabilir. Çünkü güneş hemen renkleri soldurmaya başlayacak ve bir hafta sonra renklerin yavaş yavaş kaybolduğunu, bir süre sonra da imajın kalmadığını görülür. Su bazlı mürekkepler iç mekân baskılarda kullanılır. Giydirme işlemleri dış mekânda olduğu için giydirmede kullanılacak baskılar solvent bazlı mürekkepler kullanılarak dış mekân dijital baskı makinelerinde basılırlar.

Solvent bazlı mürekkeplerde, solma olayı kullandığımız mürekkebin kalitesine göre değişecektir ama en az 6 ay solma meydana gelmeyecektir. Kaliteli solvent mürekkeplerde 7 yıla kadar dayanıklılık göstermektedir. Buradan da anlaşıldığı üzere giydirme işlemlerinde solvent bazlı mürekkepler kullanmak gereklidir. Dış mekân baskılarda mürekkebin dayanıklılığını arttırmak için üzerine ekstradan lak atılmaktadır.

Resim 1.7: Mürekkep

1.3. Düz Yüzelere Giydirme İşlemi

Giydirme yapmadan önce giydirme yapacağımız yüzeyin düzgün bir şekilde deterjanla temizlenmesi gereklidir. Bunun sebebi ise; yüzeyin maruz kaldığı birçok pisliğin yüzey üzerine nüfus etmesidir. Yüzeye nüfus eden bu pislikler yüzeyde yağ tabakası oluşturur. Folyonun iyi yapışması için bunların iyice temizlenmesi gerekir. Temizlik işlemleri bittikten sonra yüzeyi ispirto ile (İspirtonun uçuculuk özelliği bulunduğu için ispirto kullanılır.) temizleyip malzemeyi sonrasında yapıştırmalıyız. Bu uygulamaya riayet edildiğinde malzememiz uzun süre yüzeyde kalacaktır.

Giydirme ile ilgili baskılarda mutlaka dış mekân dijital baskı makineleri kullanılmalıdır. Çünkü dış mekân dijital baskılar solvent bazlıdır. Solvent bazlı mürekkepler güneş altında ve diğer doğal şartlarda solmamaktadır. Giydirmenin kaliteli olması isteniyorsa yüksek çözünürlüklü makine kullanılmalıdır.

Giydirme işleminizde kullanacağımız folyonun üzerine koruyucu anlamına gelen laminasyon çekilmelidir. Laminasyon dediğimiz malzeme şeffaf bir malzemedir. Baskıdan sonra iş üzerine atılır. Giydirmenin çok daha uzun ömürlü olmasını sağlar ve işimizi sert çizilmelerden korur.

Giydirme işlemi bittikten sonra folyonun birleşme yerleri veya kenar kısımları olacaktır, bu yerlerde *clear silikon* kullanılır. Bu silikon folyonun kenarlarının kalkmamasını sağlayacaktır.

Giydirme işlemi imajın en üst kısmından başlamak sureti ile yapılır. Giydirme yapılacak cephenin bir yüzeyi cam diğer yüzeyi de kör bir malzeme olabilir (alüminyum, kompozit panel v.s. gibi). Bu gibi durumlarda camlara gelen yüzeylere One Way Vision delikli folyo, diğer kör yüzeylere de folyo baskı yapılması gerekmektedir.

Resim 1.8: Giydirme

Giydirmeye başlamadan önce giydirme yapacağımız yerin cephe resimlerini tam karşısından düzgün bir şekilde çekeriz. Bu resmi bilgisayar ortamına attığımızda hem detaylı çıktısını hem de genel çıktısını alarak giydirme yapacağımız yerin ölçülerini alır ve çıktının üzerine not ederiz. Giydirme yapacağımız yerin ölçüsünü alırken yüksekliğin ve genişliğin ölçülerini tam olarak alıp çıktı üzerine yazarız. Bu genel ölçüden sonra detay ölçüsüne geçer ve tüm noktaların tek tek ölçülerini alırız ve çıktı üzerine not ederiz.

Burada yapılan genel bir hata vardır. Ölçüler alınırken benzer yerler aynıdır mantığı ile hareket edilir ama ölçülerin aralarında genelde farklar vardır. İnce detayları geçerse grafik tasarım yapılırken sorun oluşur. Baskıda bu şekilde yapılacağından görselde kayma meydana gelir. Bunların oluşmaması için tüm ölçülerin net bir şekilde alınması gerekmektedir.

Giydirme uygulamasını hazırlayacak olan grafikerin giydirme montajının nasıl yapıldığını biliyor olması gerekir. Bu bilgiler doğrultusunda grafiker hazırlanacak işin teknik kısımlarını oluşturur ve montajda sıkıntı yaşanmaz.

Örneğin, bina giydirmede tasarımı yapılacak işte cam üzerinde herhangi bir yazı var ise, grafiker bu yazının camların yatay kısmındaki derzlere veya alüminyumlara denk gelmemesine dikkat etmelidir. Dikey kısımlarına zaten istesek de istemesek de genelde yazı denk gelecektir. Örneğin; camın bir tanesinin ölçüsü, yükseklik 125 cm, genişlik 80 cm bu ölçüdeki bir baskıyı genişliğinden en az 1er cm bindirme paylı (büyük) basmalıyız ki kayma meydana geldiğinde sıkıntı yaşamayalım.

Resim 1.9: Keçe ragle

Giydirme işlemlerinde folyoyu yüzeye yapıştırırken mutlaka baskıya zarar vermeyecek keçe ragle kullanılmalıdır. Keçe ragle folyoya ve üzerindeki baskıya zarar vermeden sıvama yapmamızı sağlayacaktır.

1.4. Vitrin Giydirme

Vitrin giydirmede genellikle One Way Vision malzeme kullanılır. Çünkü vitrinler genel olarak camdan yapılmışlardır. Eğer vitrin camdan değilse folyo malzeme kullanarak vitrin giydirme yapabiliriz. Vitrin giydirme işlemi imajın en üst kısmından başlamak sureti ile yapılır. Giydirme yapılacak cephenin bir yüzeyi cam diğer yüzeyi de kör bir malzeme olabilir (alüminyum, kompozit panel v.s. gibi), bu gibi durumlarda camlara gelen yüzeylere One Way Vision delikli folyo, diğer kör yüzeylere de folyo baskı yapılması gerekmektedir. Vitrin giydirme ile ilgili detaylar bina giydirme ile aynıdır. Detaylar orada anlatılmıştır.

Resim 1.10: Vitrin giydirme

1.5. Bina Giydirmeye

Bina giydirmeye, her türlü binanın dış yüzeyinin özel tasarlanmış görsel ile kaplanmasıdır. Firma reklamı, resim, renkli görseller şeklinde uygulamalar yapılabilir. Bina giydirmeye, binalarda farklı şekillerde yapılabilir. Binanın bir yüzeyi tamamı ile kaplanabildiği gibi, her tarafında da kaplama yapılabilir.

Binanın cephesi cam ise, cam üzerine farklı uygulamalar yapılmaktadır. One Way Vision gibi. Binanın dış yüzeyi normal yüzey ise, özellikle *mesh vinil* olmak üzere, tüm binanın yüzeyi vinil veya branda ile de kaplanabilir.

1.5.1. Bina Giydirmeye Baskı Malzemeleri

Bina giydirmeye baskısında farklı malzemeler kullanılabilir.

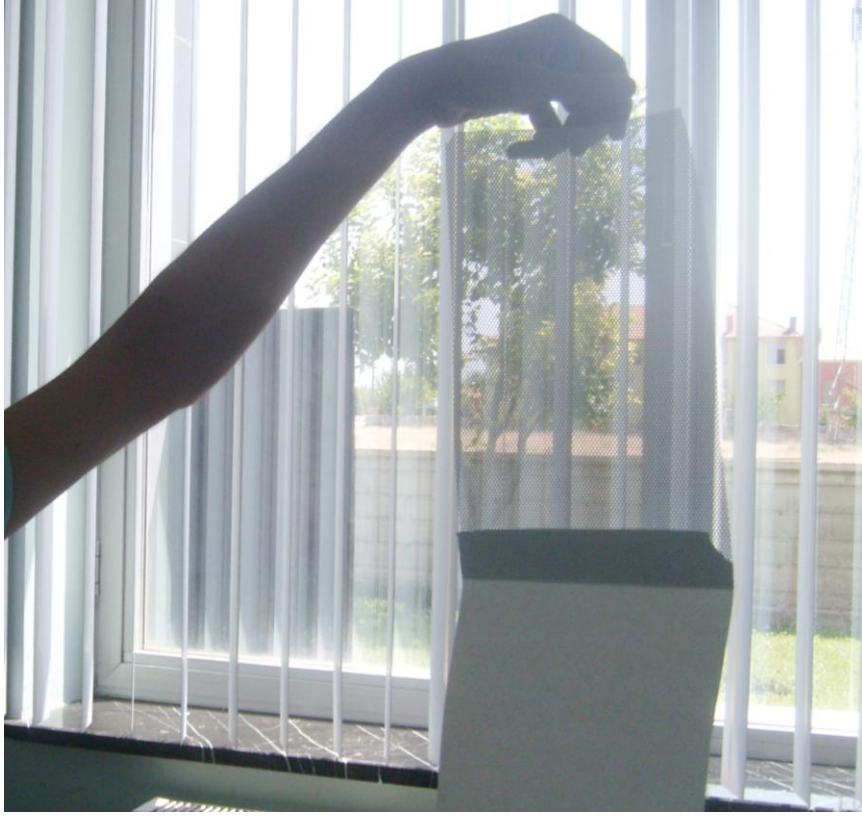
Mesh baskı: Binanın dış yüzeyinin normal cam ve beton olduğu durumlarda kullanılır. Mesh baskı delikli olduğundan, binanın içinde dışarıya küçük oranda bir görüntü kaybı ile görülebilir. Dışarıda ise içerisi neredeyse hiç görülmeyen, sadece baskı yapılan görsel görülmektedir. Mesh baskı normal vinil (branda) baskıya göre, delikli olmasının getirdiği sağlamlık ve dışarıyı görme, dışarıdan ışık alabilme özelliklerinden dolayı tercih edilir.

Vinil (branda) baskı: Binanın dış yüzeyinin kompozit panel, alüminyum, PVC, beton vb olduğu durumlarda kullanılır.

Resim 1.11: Bina giydirmeye

One Way Vision: Binanın dış yüzeyinin tamamı ile cam giydirmeye olduğu durumlarda kullanılır. One Way Vision baskı ile binanın içinde dışarıya küçük oranda bir görüntü kaybı ile görülebilir. Dışarıda ise içerisi neredeyse hiç görülmeyen, sadece baskı yapılan görsel görülmektedir.

Resim 1.12: One Way Vision malzeme

1.5.2. Bina Giydirmeye Ölçölendirmesi

Bina giydirmeye baskısının görsel çalışması çok önemlidir. Görsel çalışma yapılırken binanın cephesi mühendislik olarak iyi hesaplanmalıdır. Giydirmeye yapılacak binanın cephe resimlerini tam karşısından düzgün bir şekilde çekilir. Bu resmi bilgisayar ortamına attığımızda hem detaylı çıktısını hem de genel çıktısını alarak, cephenin ölçülerini alır ve çıktının üzerine not ederiz.

Giydirmeye yapılacak binanın giydirmeye yapılacak yüzeyin ölçüsünü en ince detaylarına kadar almamız gereklidir. Yüksekliği, genişliği, pencereleri tek tek, aradaki PVC vb. malzemeleri, camlı camsız alanların ölçülerinin alarak çıktı üzerine not ederiz. Eğer çizimimiz iyi ise binanın giydirmeye yapılacak yüzeyini çizerek tüm detayları bunun üzerine de not edebiliriz. Ama tasarımın nasıl durduğunun görülmesi açısından binanın resminin çekilmesi önemlidir. Bu resim üzerine tasarımın yerleştirip müşteriden onay alınması gerekir.

Binanın dış cephesine vinil/branda baskı uygulanacaksa, brandanın alanı iyi hesaplanmalıdır. One Way Vision pahalı bir malzeme olduğu için cam haricindeki yerler mutlaka vinil ile giydirilmelidir.

Firma ile ilgili önemli bilgiler kesintiye uğramayan bölümlerde olmalıdır. Vinilin ve One Way Vision'un boyu tüm bina giydirmeye yetmeyecek boyuttadır. En fazla 5 metre eninde basılabilen viniller birbirine kaynak ile eklenmektedir. Buna dikkat edilmelidir.

Resim 1.13: Giydirmeye tasarımı yapılmış

Bina giydirmeye resimleri çekilmiş ve grafik ölçüleri alınmış olan cephenin grafik tasarım noktasına geldik. Giydirmeye işleminin tasarımı yapacak olan grafik tasarımcısının bu ve bunun gibi işlerin montaj kısmının nasıl yapıldığını biliyor olması gerekir. Bu bilgiler doğrultusunda hazırlanacak işin teknik kısımlarını oluşturur ve sıkıntı yaşamaz.

Örneğin tasarımı yaparken cam üzerinde herhangi bir yazı var ise bu yazının camların yatay kısmındaki derzlere veya alüminyumlara denk gelmemesine dikkat etmelidir. Dikey kısımlarına zaten istesek de istemesek de genelde yazı denk gelecektir.

Giydirmeye uygulamasını hazırlayacak olan grafikerin, giydirmeye montajının nasıl yapıldığını biliyor olması gerekir. Bu bilgiler doğrultusunda grafiker hazırlanacak işin teknik kısımlarını oluşturur ve montajda sıkıntı yaşanmaz.

Örneğin, bina giydirmeye tasarımı yapılacak işte cam üzerinde herhangi bir yazı var ise, grafiker bu yazının camların yatay kısmındaki derzlere veya alüminyumlara denk gelmemesine dikkat etmelidir. Dikey kısımlarına zaten istesek de istemesek de genelde yazı denk gelecektir. Örneğin; camın bir tanesinin ölçüsü, yükseklik 125 cm, genişlik 80 cm bu ölçüdeki bir baskıyı genişliğinden en az 1er cm bindirme paylı (büyük) basmalıyız ki kayma meydana geldiğinde sıkıntı yaşamayalım.

Beyaz zeminli bina giydirmeye işlemi yapılacaksa eğer baskının kenarlarına strok, yani sınırlayıcı çizgiler atılmaz. Eğer makinede beyazları tanımayan baskıyı hızlandıran bir sistem varsa baskı çok daha hızlı üretilir.

One Way Vision malzeme delikli bir ürün olduğundan bazen müşteriler rengin canlı olmadığından yakınır, malzemenin yarısı delikli yarısı da dolu olduğundan. Dijital baskı makineleri mürekkep püskürttüğünde sadece dolu olan yüzeye yapışır ve boş olanlarda çöpe gider bu da renklerin canlılığını azaltır. Bu sebepten müşteriye basılacak iş ile ilgili bir numune verilip onay alınmasında fayda olacaktır.

1.5.3. Bina Giydirmeye Baskısında Dikkat Edilecekler

Baskıya hazır olan görsel çalışma, dış mekân dijital baskı makinesinde basılarak giydirmeye hazır hale gelmeden önce baskıda dikkat etmemiz gereken noktalar vardır.

Basılacak olan imajı baskı makinesine gönderirken CMYK olarak gönderilmesi gerekmektedir. Çünkü baskı makineleri CMYK baskı yapar ve böylelikle renklerde sıkıntı oluşmaz. Rezülasyon yani çözünürlük minimum 72 dpi yapılmalıdır, ancak cephe çok büyük olduğunda çözünürlük düşürülebilir.

Resim 1.14: Dış mekân dijital baskı

Bina giydirmeye ile ilgili baskılarda mutlaka dış mekân dijital baskı makineleri kullanılmalıdır. Çünkü dış mekân dijital baskılar solvent bazlıdır. Solvent bazlı mürekkepler güneş altında ve diğer doğal şartlarda solmamaktadır. Solvent bazlı mürekkepler UV ışınlarına karşı daha dayanıklı mürekkeplerdir. Solvent bazlı mürekkeplerin markasına göre 1 ile 5 yıla kadar dayanıklılığı değişkendir. Mürekkebin dayanıklılığını arttırmak için üzerine fazladan laminasyon atılmaktadır.

Kötü kaliteli baskıda detaylar görünmez özellikle One Way Vision delikli bir ürün olduğundan mürekkebi tam doygun verememekte ve renklerin biraz solgun görünmesini engelleyememektedir. Bu sebepten baskı yapılacak olan dijital baskı makinelerinin yüksek kalitede ve renk kalibrasyonunun tam ve düzgün ayarlanmış olmasına dikkat etmemiz gerekir.

Bina giydirme için kullanılan dijital baskı malzemesi, eğer yüzey cam ise, One Way Vision, eğer yüzey normal bir yüzey ise mesh baskıdır. One Way Vision baskı cam yüzeylere yapıştırılarak uygulanmaktadır. Adından da anlaşılacağı gibi, bir tarafta görselin görüneceği özelliktedir. Dış alandan görsel görünmekte, binanın iç tarafından ise, görsel görünmemekte, %10-25 kayıp ile dışarıyı görülebilmektedir. Mesh baskı, delikli vinildir ve normal cephelelere uygulanmaktadır. Delikli olması nedeniyle belirli oranda görüntü kaybına rağmen dış alanın görülmesini de sağlamaktadır.

1.5.4. Bina Giydirmesinin Uygulanması

Bina giydirme çalışmasının en önemli kısmı, uygulama kısmıdır. Reklam uygulaması yapılacak olan cephenin düzgün bir şekilde deterjanla temizlenmesi gereklidir. Bunun sebebi ise binanın camları dış yüzeye maruz kaldığından dolayı, egzoz dumanları, havadaki tozlar v.s gibi birçok zerrecikler cam üzerine nüfuz ettiğinden dolayı camda pislikle beraber bir yağ tabakası oluşmaktadır. Temizlik işlemleri bittikten sonra camları ispirto ile temizleyip malzemeyi sonrasında yapıştırmalıyız.

Kaliteli malzeme kullanılarak hazırlanmış olan dijital baskı, uygulama konusunda başarısız bir ekip tarafından uygulanması durumunda amacına ulaşamayacaktır. Bina giydirmenin kesinlikle bu işi iyi bilen ustalar tarafından yapılması gerekmektedir.

Binanın dış yüzeyi cam ise, çerçeveler, açılır-kapanır pencereler kısmında yapılacak çalışmaların çok ince işçilik olması mecburidir. Yoksa uygulama genel olarak kötü görünecektir.

Kenarların yağmur, sıcak, soğuk ve temizleme esnasında ve zamanla yıpranma ile açılmaması için doğru kapatılması gerekmektedir. Cam kenarı fitillere, folyo yapışmayacağından bu kısımlara özellikle dikkat edilmelidir. Bu kısımlara yapılan uygulama yapışmış gibi görünecektir, ancak zamanla açılacaktır.

Baskının kesin kurumuş olması çok önemlidir. Giydirme işleminden önce yaptığımız baskının en az 6-8 saat kurutulmuş olması gerekir.

Montaj binanın yukarı kısmından aşağı kısmına doğru yapılır. Bu nedenle hazırlanmış olan baskıların cepheye uygulanmasından önce nakli yapılacaksa, mutlaka en üst kısım en dışarıda olacak şekilde düzgün rulo yapılmalıdır.

Uygulama esnasında keçe ragle kullanılması gerekmektedir. Keçe ragle baskıya ve malzemeye zarar vermeyecektir.

Hava yağışlı olduğunda ya da çok soğuk olduğunda dış mekânlardaki bina giydirme işlemleri yapılmamalıdır. Hava çok soğuk olduğunda cam üzerinde nemlenme meydana gelecektir, buda folyonun düzgün bir şekilde yapışmamasına sebep olacaktır.

Giydirme yapılacak olan bazı cepheler alüminyum derzlerle bölünmüştür. Bu alüminyumlara camlar bağlandığında, kenarlarından hava ve su geçmemesi için silikon sürülür. Bu silikonlar düzgün sürülmediğinde cam üzerine taşma yapar. Folyo kaplamasını yapmadan önce bu silikonları maket bıçağımızla temizlememiz gerekir, aksi halde silikonun üzerine uyguladığımız folyo düzgün yapışmayacaktır.

Montaj yaparken malzemeyi rulo yapmalı ve baskının üstte kalmasına dikkat etmemiz gerekir. Montaj esnasında malzeme açık olursa yırtılma riski olacaktır. Folyoların sıralı şekilde iş yerinde ayarlanıp çıkılmasında büyük fayda olacaktır.

Giydirme işlemine en üstten başlanır. Rulo halindeki folyonun üst kısımları alt koruyucusu açılarak terazili bir şekilde yapıştırılır. Üst kısım yapıştırılıp sıvandıktan sonra folyonun altından koruyucu tabaka azar azar açılarak yapıştırmaya devam edilir. Yapıştırılan kısımlar her defasında keçe ragle ve fön ile sıvanır.

Birinci parça giydirildikten sonra ikinci parça binme payına dikkat edilerek üst kısımdan koruyucu tabaka çıkarılarak yine terazili bir şekilde yapıştırılır. Tüm parçalar bu şekilde tamamlanır.

Montaj işlemini bitirdikten sonra komple yapılan uygulamanın üzerinden fön ile geçilmesi için dayanıklılığını arttıracaktır. Yazın çok sıcak havalarda giydirme yapılırsa fön kullanılmasına gerek yoktur.

One Way Vision malzemeyi yapıştırırken hava kabarcığı bırakamazsınız çünkü malzeme zaten deliklidir. Kör yüzeylere gelecek olan vinili yapıştırırken hava kabarcıkları oluşabilir. Bunların iğne ucu ile patlatılarak havasının çıkarılması gerekmektedir.

Folyo camlara tam sıfır kesilmelidir. Aksi halde rüzgârdan, yağmurdan veya başka unsurlardan dolayı folyo kalkabilir. Folyo bir kez kenarından kalkarsa malzemenin kompleksine etki edecek şekilde devam edecektir.

Montaj işlemini yaparken iskele yerine vinç kullanılmalıdır. Böylelikle daha hızlı şekilde montaj yapılır (**Resim 1.14**'e bakınız.).

1.5.5. Bina Giydirmede Kullanılan Silikon

Giydirmeyi yaptıktan sonra kenarlarından kalkma riskine karşın silikon kullanılır. Bu silikon malzemenin kenarlarından kalkmamasını sağlamaktadır. Bu silikon şeffaf renktedir ancak inşaat sektöründe kullanılan silikon değildir.

1.5.6. Bina Giydirmenin Reklama Etkisi

Cephe üzerinde uygulanan reklam firmanın prestijini arttıracaktır. Tanıtılmak istenilen ürünün devasa boyutlarda reklamı binanın önünden geçen herkes tarafından görülür. Bulunulan bölgede belirgin bir marka haline gelir. Reklamın her çeşidi gibi bina giydirmede kendine has bir etki yaratacaktır. Hacim olarak çok büyük olduğundan etkisi de aynı oranda olacaktır.

Resim 1.15: Bina giydirmesinin yapılması

1.5.7. Bina Giydirme İçin Yasal İzinler

Reklam giydirmesi yapılacak cephenin fotoğrafları çekildikten sonra, cephe üzerine uygulanacak görsellerin tasarımı yapılır. Renkli çıktı alındıktan sonra net ölçüleri de alınır. Bu bilgiler doğrultusunda firma yetkilisi ya da vekili bağlı olduğu belediyeye giderek cephe ölçüsü miktarınca vergisini öder. Böylece reklam giydirmeli cephe yasal olarak onaylatılmış olur.

1.5.8. Bina Giydirmenin Ömrü

One Way Vision hassas bir ürün olduğundan garanti süresi de çok uzun değildir. Türkiye şartlarında bu ürüne en fazla bir yıl garanti verilmektedir. Dünyanın en iyi malzemesi olarak bilinen ürünler bile garanti için 6 ay gibi bir süre vermektedirler. Bu garanti süresinin üzerine firma işine ve işçiliğine güveniyorsa ek olarak süre ilave edebilir. Ürünlerin garantisi bu kadar kısa olmakla beraber 5 -7 yıl giden işler olmaktadır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve öneriler doğrultusunda One Way Vision malzemeye bastığımız işin vitrin giydirmesini yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Giydirme yapılacak yüzeyin resmini çekerek tüm detayların ölçülerini alınız.</p> <p>➤ Giydirme yapılacak işi bilgisayar ortamında giydirilecek yüzey ölçüsünde hazırlayınız.</p> <p>➤ Baskı makinesine baskı yapılacak malzemeyi yükleyiniz.</p> 	<p>➤ İş önlüğü giyiniz. ➤ Ölçüyü doğru alınız.</p> <p>➤ Renk modu <i>cmk</i> olacak. Çözünürlük en az 72 dpi. ➤ Müşteriden (öğretmenden) onay alınız.</p> <p>➤ Malzeme; One Way Vision ➤ Baskı kalitesi; yüksek kalite ➤ Baskı modu; Sadece bas</p>

➤ Orijinali giydirilecek yüzeyin ölçüsünde hazırladıktan sonra EPS olarak kaydedip dijital baskı makinesinin yazılımında açınız.

➤ Baskı ayarlarını yapınız.

➤ Baskı makinesine işi gönderip baskıya başlayınız.

➤ Yüzeyde hiçbir yapancı malzeme kalmamasına dikkat ediniz. Yüzey iyi temizlenmezse daha sonra giydirme açılabilir.

- Baskı bittikten sonra malzemeyi kestirerek giydirme yapılacak malzemeyi alınız. Daha sonra giydirme yapılacak vitrini yanına giderek giydirme yapılacak yüzeyi iyice temizleyiniz.

- Malzemenin uç kısımlarını yapışkanlı kısımdan ayırarak yüzeye tutturunuz.

- Giydirmede keçe ragle kullanınız.
- Hava kabarcıkları kalmamasına dikkat ediniz.
- Dalgalanma olmamasına dikkat ediniz.
- Keçe ragle ile iyice sıvama yaparak malzemeyi yapıştırınız.

- Keçe ragle kullanarak yukarıdan aşağıya doğru malzemenin giydirme işlemini yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri **Evet**, kazanamadığınız becerileri **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Giydirilecek yüzeyi ölçtünüz mü?		
2. Malzemeyi seçerek baskısını yaptınız mı?		
3. Basılan folyoyu düz yüzeye ragle ile transfer ettiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise “Ölçme ve Değerlendirme”ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Araç giydirmede aşağıdakilerden hangisi kullanılmalıdır?
A) Folyo
B) Vinil
C) Mesh
D) Cast folyo
2. Aşağıdakilerden hangisi delikli folyodur?
A) Folyo
B) Vinil
C) Mesh
D) Cast folyo
3. Beton duvar giydirmede aşağıdakilerden hangisi kullanılmalıdır?
A) One Way Vision
B) Vinil
C) Mesh
D) Cast folyo
4. Binaların cam yüzeylerini giydirmede aşağıdakilerden hangisi kullanılmalıdır?
A) One Way Vision
B) Vinil
C) Mesh
D) Cast folyo
5. Aşağıdakilerden hangisi dış mekân baskılarda kullanılan mürekkeplerin özelliklerinden **değildir**?
A) Su bazlıdır.
B) Güneş ışığına dayanıklıdır.
C) Solvent bazlıdır.
D) Yağmura karşı dayanıklıdır.
6. Aşağıdakilerden hangisi giydirme işleminden önce **yapılmaz**?
A) Giydirme yapılacak yüzeyin resmi çekilir.
B) Giydirme yapılacak yüzey temizlenir.
C) Giydirme yapılacak yüzey ısıtılır.
D) Giydirme yapılacak yüzeyin parçaları belirlenir.
7. Aşağıdaki malzemelerden hangisine yapılan baskıların, binanın içinden dışarıya küçük oranda bir görüntü kaybı ile görülebilmekte ve dışarıdan ise içerisi neredeyse hiç görülmemektedir?
A) One Way Vision
B) Vinil
C) Folyo
D) Cast folyo

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Düz olmayan yüzeyleri uygun malzemeyle kaplayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Araç giydirme hakkında bilgi toplayınız.

2. DÜZGÜN OLMAYAN (OVAL VB.) ŞEKLİ YÜZEYE GİYDİRME TEKNİĞİ

2.1. Araç Giydirme

Araç giydirme adı üstünde araçların üzerine yapılan reklam uygulamasıdır. Araç giydirme terimi halk arasında *araç üstü reklam* veya *araba giydirme* olarak da kullanılır.

Araç giydirme; *cast folyo* diye isimlendirilen yapışkanlı PVC ile yapılır. Bu yapışkanlı PVC *cast folyonun* kalınlığı 0.11-0.13 mm aralığındadır. *cast folyonun* çok ince olmasının sebebi; araç giydirme işlemi yapılırken aracın cam kanallarının içine ve oluklara rahatça esneterek yapışması içindir. Folyonun üzerine baskı yapıldıktan sonra profesyonel araç giydirme ustaları tarafından araç giydirilmesi yapılır.

Resim 2.1: Giydirilmiş araç

2.1.1. Araç Giydirmede Grafik Tasarım ve Aracın Ölçülendirilmesi

Araç giydirme için gelen aracın sağ, sol, ön, arka ve tavan kısımlarının detaylı resimleri çekildikten sonra renkli çıktısı hazırlanır. Bu çıktı üzerine aracın tüm detaylı ölçüleri not edilir. Bu ölçülerin (mm) olarak alınması işte hata olmaması anlamına gelir. Aksi halde yanlış bir ölçü bütün araç baskısının yanlış yapılmasına neden olur.

Ölçülendirmeden sonra çekilen resimler bilgisayar ortamında net ölçüsüne getirilir. Artık ekranda görünen ölçü aracın 1/1 net ölçüsüdür. Tasarımı yapan grafiker firmanın istekleri üzerine tüm çalışmayı araç üzerinde yapar.

Aracın üzerinde bulunan kapı kolları, stop lambaları, cam fitilleri, kanallar v.s. gibi yerler mevcuttur. Grafik tasarım yapılırken bu kısımlara ürün resmi, logosu, iletişim bilgileri, sloganları gibi değeri yüksek imajlar denk gelirse, bu kısımlar montaj yapılırken kesilmek durumunda kalabilir. O zaman yapılmış olan reklamın amacına ulaşması zordur. Grafikerin bunlara dikkat edip imajları bu noktalara denk getirmemesi gerekmektedir.

Tasarım süreci bittikten sonra aracın tüm yüzeylerinin çıktısı alınarak firma yetkilisinin imzasını almak suretiyle onay istenir. Bu onay kısmını unutmamak gereklidir çünkü iş bittikten sonra müşterinin istekleri değişebilir veya tasarımı beğenmeyebilir.

Resim 2.2: Araç giydirme

2.1.2. Giydirme Yapılacak İmajı Baskıya Gönderme

Hazırlanan tasarımı baskı makinesine göndermek zannedildiği kadar kolay değildir. Bu kısımda dikkat edilecek en önemli hususlar şunlardır.

En önemli nokta araçlar dışarıda her türlü hava şartlarına maruz kaldığı için baskılar dış mekân dijital baskı makinesinde yapılmalıdır.

Malzeme genişliği elverdiği sürece (cast malzemeler 135 – 137 cm'dir) şoför kapısı gibi alanlar tek parça halinde basılmalıdır. Bu gibi araç malzemesinin yani folyonun boyutunun yeterli geldiği alanlarda tek parça kullanılması doğru olanıdır.

Cam kısımlarında kullanılacak One Way Vision malzeme en az 1er cm her köşesinden olacak şekilde büyük basılmalıdır. Bu sayede ek yerlerinin birbirini tutmaması gibi bir sorun olmaz.

Diğer önemli bir husus ise; örneğin aracın yüksekliği net 175 cm bu ölçü baskı yapılacak zaman 180 cm olarak yani 5 cm daha fazla baskıya gönderilmelidir. Böylelikle ölçünün yanlış alınmasına karşı olacak sıkıntılar önlenmiş olur. Araç baskısında tüm parçalar dikeylemesine yapılır. Hiç bir zaman yatay parçalama yapıp baskıya gönderilmez.

Resim 2.3: Araç giydirme baskısı

Dijital baskı makinesinde cast folyo üzerine araç giydirmede kullanılacak baskı bittikten sonra baskının en az 6-8 saat kuruması gerekmektedir. Baskı işlemi yapıldıktan hemen sonra baskı kurumuş gibi görünebilir ama kendi içinde tam kuruma yani kemikleşme sağlanmamıştır. Bunun için minimum 6 saat kuruması beklenmelidir.

Cast laminasyon kuruma gerçekleştikten sonra atılmalıdır. Aksi halde baskı bittikten hemen sonra cast laminasyon kaplanırsa cast folyonuz ile cast laminasyon kuruma gerçekleştirilmeden birbiri üzerine applike edildiğinden malzemeler arasında ıslaklık ya da nem kalır. Daha sonraki günlerde cast laminasyon cast folyonun üzerinden ayrılır. Ayrılmasa bile içinde nem olduğundan resmin canlılığını etkiler.

2.1.2.1. Araç Giydirme İçin Baskı Modları ve Ayarları

Dijital baskı makinelerinin hepsi CMYK renk moduyla baskı yapabilmektedir. Bu sebepten baskıya işi gnderdiğimize işin CMYK olmasına dikkat ediniz. RGB renk moduyla baskı yapılırsa orijinalin rengi ile baskı renkleri birbirini tutmaz ve sıkıntı yaşanır.

Baskı çözünürlüğünü makinenin baskı çözünürlüğü ile aynı tutmamız kalite açısından önemlidir. Baskı makinesinin basabileceğ maksimum çözünürlüğü kullanmamız gerekir.

2.1.2.2. Araç Giydirme İşleminde Kullanılan Mürekkepler

Araç giydirme baskılarında mürekkebin solmaya karşı dayanıklı olması gerekmektedir. Bu sebepten solvent bazlı mürekkeplerle baskı yapılmalıdır. Solvent bazlı mürekkepler UV işınlarına karşı daha dayanıklı mürekkeplerdir. Solvent bazlı mürekkeplerin markasına göre 1 ile 5 yıla kadar dayanıklılığı değişkendir, mürekkebin dayanıklılığını arttırmak için üzerine ekstradan laminasyon atılmaktadır.

Resim 2.4: Solvent bazlı mürekkep

2.1.2.3. Araç Giydirmede Kullanılmaması Gereken Cast Laminasyon

Araç giydirme işleminizde kullandığınız cast folyonun üzerine koruyucu anlamına gelen laminasyon çekilmelidir. Laminasyon dediğimiz malzeme Şeffaf bir malzemedir. Matbaa teknolojisindeki sefyon gibi dşnlmelidir. Laminasyon Şeffaf bir malzemedir, matı ve parlağ bulunmaktadır. Cast laminasyonun mat olanı yoktur, sadece parlak cast laminasyon bulunmaktadır.

Cast laminasyon araç giydirme işleminin çok daha uzun ömürlü olmasını sağlar. Mürekkebin solmasını yavaşlatacaktır. Sert izilmelerden korur. Cast laminasyon olmadan

aracı yıkamaya soktuğunuzda, fırça ile yıkarlarsa ya da otomatik araç yıkamaya girilirse baskınızın çizildiğini göreceksiniz.

Araç giydirme işlemini değiştirmek istediğinizde (başka bir ürün, başka bir resim, unvan değişikliği v.s) folyonun kolay sökülmesine yardımcı olur.

Araç giydirme laminasyonu araç giydirme folyosuyla aynı özellikleri taşımalıdır. Yani cast folyo ise cast laminasyon olmalıdır. Araç giydirme folyosunun üzerine çekilen cast laminasyon cast folyo ile aynı kimyasalları taşımalıdır. Bunun için aynı marka olması gerekir.

Araç giydirme işlemini yaparken kullanılan cast folyo çok ince olduğundan dolayı, montaj esnasında zorluk çekilir. Parçalar halinde baskı yapıldığından dolayı ilk parçayı aracınızın üzerine kapladığınızda belirli miktarda esneme olacak ve ikinci parçayı yapıştırırken bu esnemenin dolayı ek yerleri birbirlerini tutmayacaktır. Bu sebepten dolayı cast laminasyon kullanıldığında malzemeyi bir kat daha kalınlaştırmış olacaksınız. Malzemeyi aracınızın üzerine yanlış yapıştırırsanız bile sökme esnasında cast folyo ve cast laminasyon deforme olmayacaktır.

2.1.2.4. Araç Giydirmede Kullanılacak Silikon

Araç giydirme işlemi bittikten sonra parça parça birleştirilen folyoların birleşme yerleri veya kenar kısımları olacaktır, bu yerlerde clear silikon kullanılır. Bu silikon folyonun kenarlarından kalkmamasını sağlar. Bu silikon araç için üretilmiş çok ince bir malzemedir, nalburlarda satılan inşaat işlerinde kullanılan şeffaf silikon değildir.

2.1.3. Araç Giydirmede Kullanılan Folyo Çeşitleri

Araç giydirmede dikkat edilmesi gereken en önemli nokta folyo seçimidir. Araç giydirmede kullanılan dört folyo vardır.

- 1- Cast folyo
- 2- Yarı cast folyo
- 3- Düz yüzey folyosu
- 4- One Way Vision

2.1.3.1. Cast Folyo

Araç giydirme işleminde tartışmasız tercih edilmesi gereken tek üründür. Bu ürünün özelliği çok ince ve çok esnek olmasıdır. Folyolar zaten ince ve esnektir ancak bu malzemenin diğerlerinden farkı ince olduğu için çabuk yırtılmaması ya da deforme olmaması ve esneterek yapıştırdığımız yüzeyden daha sonra kalkmamasıdır. Giydirme yapılacak araç kanallı ise cast malzemeye baskı yapılır. Cast malzeme ısı değişikliğine en dayanıklı olanıdır.

Cast folyo ile normal düz yüzey folyo arasında görünüş açısından bir fark yokmuş gibi anlaşılabilir ancak arasındaki tek benzerlik ikisinin de yapışkanlı ve ikisinin de beyaz olmasıdır, onun haricindeki her şey değişiktir.

Cast folyonun fark edilebilmesindeki en kolay yol, folyonun yapışkanlı yüzeyinin gri olmasıdır. Düz yüzey folyolarında yapışkanlı yüzeyler genelde beyazdır.

Resim 2.5: Kanallı yüzeye cast folyo giydirmesi

Resim 2.6: Cast ve normal folyo

2.1.3.2. Yarı Cast Folyo

Araç giydirme için kullanılacak malzemelerin içinde, sektörde yarı cast olarak bilinen malzemelerde vardır. Bu malzemeler aslında uzun ömürlü (5-7 yıllık) malzemelerdir. Uzun ömürlü düz yüzey malzemesi olduğundan dolayı ismi yarı cast olarak belirlenmiştir.

Bu malzeme araç giydirmede kanalların olduğu bölgelerde kullanılamaz. Düz ancak bombeli yüzeylerin olduğu araçlarda kullanılır. Bu malzemeyi kanallı yüzeylerde kullanılırsa kısa bir süre sonra hava değişiminden dolayı oluşacak genişleme ve daralma sonucunda kanallardan kalkma yapacaktır. Bu malzeme üzerinde kullanılacak laminasyonunda aynı özellikleri taşıyan malzeme olması gerekmektedir.

Resim 2.7: Cast folyo

2.1.3.3. Düz Yüzey Folyosu

Araç giydirmede kullanılan düz yüzey folyosu, araç yüzeyinin dümdüz olması durumunda tercih edilebilir. Bu tip araçlar genelde, kamyonet kasaları, tırların dorseleridir. Bu yüzeylere giydirme yapıldığında yüzeyin normalden daha fazla temiz olması gerekmektedir. Bu malzemenin yapışkan kuvveti cast folyolara istinaden çok daha zayıf ve özelliksizdir. Dorsenin ve kasaların kenarları ve köşeleri ispiroto ile güzelce temizlenmeli eğer var ise silikonların kazınması gerekmektedir.

Resim 2.8: Düz yüzey folyosu

2.1.3.4. One Way Vision

Delikli folyo türüdür. Araba camları kaplamalarında kullanılmaktadır. Camın dışından bakıldığında reklam görünürken iç yüzeyden bakıldığında dışarıyı görmek mümkündür. Görüntüyü kapatmaz. İç kısımdan bakıldığında %20 - % 35 gibi görüntü kaybı ile dışarıyı rahatlıkla görebilirsiniz. İmajlı yanı dışarıdan bakıldığında % 85'lik iç görüntü kaybı ile imajın görünmesi sağlanır.

Resim 2.9: Camlara gelen One Way Vision

2.1.4. Araç Giydirmeden nce Araç Nasıl Olmalı

Araç giydirme işlemine başlamadan önce araç muhakkak temiz olmalıdır. Araç giydirme işlemi yapılmadan en az 8 saat önce araç yıkanıp kapalı bir ortamda kurumaya bırakılmalıdır. Araç yıkamasını yaparken eğer araç komple giydirilecekse mutlaka aracın her yeri tavanlar atlanmadan iyice yıkanmalıdır.

Giydirilecek araç en az 8 saat önce yıkanmalıdır. Aksi taktirde raların cam kenarlarında, ıtalarında, kapı kollarının içinde, ray aralarında yıkamadan sonra su birikmekte ve bu suyun kuruması gerekmektedir. Bu sürede en az sekiz saattir. Eğer beklenmeden yapılırsa kaçan su güneşi görünce buharlaşır ve buharın etkisiyle cast folyoyu kaldırır.

Araç giydirme işleminden önce, aracın sudan ve tozdan korunması için, yıkandıktan sonra kapalı garajda kalması şarttır.

2.1.5. Aracın Giydirilmesi

Araç giydirme işlemi profesyonel ekip tarafından yapılmalıdır. Aksi halde yanlış yapılacak montaj, ek yerlerinin birbirlerini tutmamasına, hava kabarcıklarının oluşmasına ve yapıştırılan cast folyonun kısa zamanda kalkmasına sebep olacaktır.

Araç giydirme işlemine öncelikle aracın üstünden başlanmalıdır ve aşağıya doğru yapıştırılarak gelmelidir. Cast folyoyu esnetmeden bu işlem yapılmalıdır aksi halde yapıştırılacak ikinci parça (resmin, objenin vb. devamı) birbirini tutmayacaktır.

Araç giydirme folyoları baskı ve cast laminasyon işleminden sonra baskılı alan içeride kalacak şekilde ve aşağıdan yukarıya doğru sarmak suretiyle rulo yapılır. Bu işlemin yapılmasındaki sebep montaja aracın st kısmından başlanmasıdır.

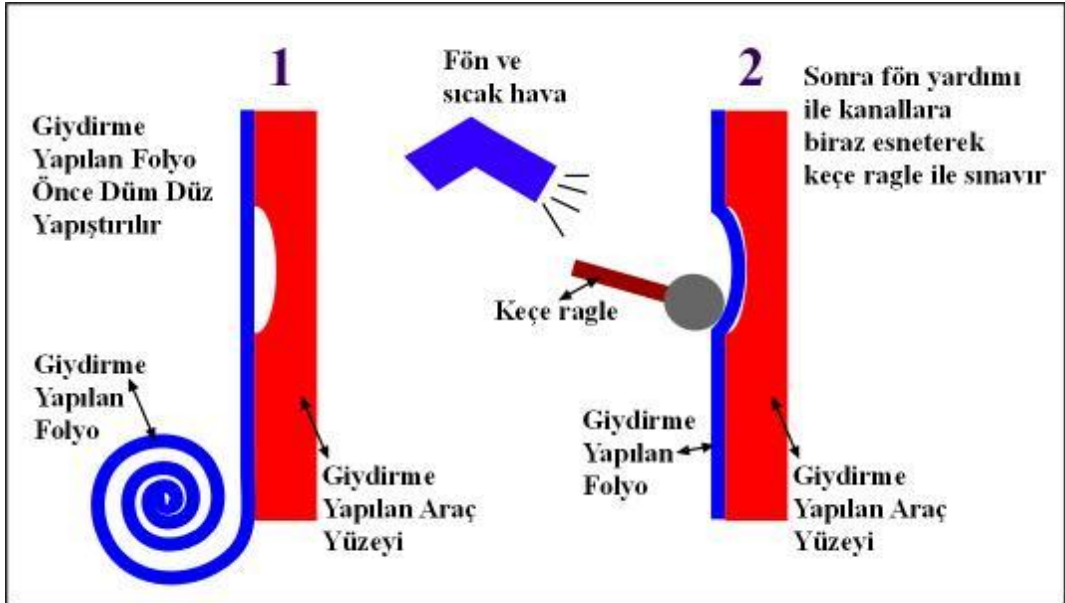
Aracın yan kısmından montaja başlanır. Tüm parçalar düzgün bir şekilde açılıp hizalanır ve başlangıç noktası kontrol edilir.

Rulo olarak hazır olan ilk cast folyo aracın yan arka kısmından yapıştırılır. Folyoyu hizaladıktan sonra başından itibaren 15-20 cm kadar açılır ve arkasında bulunan yağlı kâğıt ise kıvrılarak folyonun arkasına gizlenir (Kesme yapılmaz.). İlk önce 15-20 cm'lik alanı hava kabarcıkları kalmayacak şekilde keçe ile sıvanır.

Resim 2.10: Araç giydirme

İlk yapıştırma çok önemlidir. Çünkü bu malzeme montajın gönyede olup olmamasının başlangıcıdır. Bu başlangıcı düzgün bir şekilde yaptıktan sonra folyonun arkasına kıvrılan yağlı kâğıt yavaşça aşağıya çekilir ve sıvama yapılır. Bu işlemi aracın en alt kısmına kadar dümdüz yapılır. Çünkü arabada kanallar ya da çitalar olabilir bu alanlar sanki bunlar yokmuş gibi dümdüz sıvanır.

Resim 2.11: Kanalları yapıştırma tekniği

Kanal kısmında boşluk oluştu, sanki yırtılacak gibi, bu ilk parçamızı düzgün bir şekilde sıvadıktan sonra elimize fön makinemizi alırız. Kanal yüzeylerini kanalların ortasından başlamak sureti ile sağ ve sola doğru hiç hava kalmayacak şekilde fönle ısıtarak yapıştırırız. Araç giydirme işleminin en zor kısmı bu kısmıdır. Usta işinin ehli bir montaj elemanı değilse, cast folyoyu çok ısıtmaktan dolayı yakabilir, eritebilir, malzemeye zarar verebilir.

Yan arka kısma birinci folyo yapıştırıldıktan sonra öne doğru ikinci folyo yapıştırılır ve birinci folyonun üzerine bindirilir. Böylelikle rüzgâr folyoları açamaz. İkinci olarak yapıştırılan folyo ilk yapıştırılan folyonun üzerine bineceğinden (1 cm bindirme payı yeterlidir.) rüzgâr üstünden geçip gidecektir. Aksi halde önden başlarsanız rüzgâr ek yerini zamanla zorlayacaktır.

Resim 2.12: Araç giydirme folyo sırası ve bindirme payı

Sıvama işlemini yaparken cast folyo fazla deforme edilmemelidir. Yani esnetme yapılmamalıdır. İkinci parçayı giydirirken bu esnetme fazla ise baskılar birbirlerini tutmayacaktır. Birinci folyo esnetilirse aynı oranda ikinci folyo da esnetilmelidir. Bu da montajın uzamasına ve imajların ölçülerinin değişmesine neden olur.

Folyoları yapıştırma işlemi bittikten sonra folyoların kenarlarda kalan fazla kısmını maket bıçağı kullanarak kesilir. Bu kesme ne fazla nede az yapılmalıdır. Tam aracın giydirme yüzeyinin bitiş kısmından yapılır.

Montajınız bittikten sonra folyoların birleşme yerine cast silikon sürülür. Böylelikle folyoların kalkması engellenir.

Resim 2.13: Araç giydirme

Resim 2.14: Giydirilen araç

2.1.6. Araç Giydirmenin Reklam Etkisi

Reklam sektöründe çok fazla sayıda reklam yapılabilecek mecralar bulunmaktadır. Televizyon, radyo, gazete, dergi, tabela, billboard, vs. bu çeşitliliğe çok daha fazla örnek eklenebilir. Televizyon, radyo, gazete vb. reklamlar hem zaman açısından hem de fiyat açısından firmaları zorlamaktadır.

Reklamın hedefe ulaşması açısından en önemli ve ekonomik reklam mecralarından biriside araç giydirmedir. Araç her daim trafikte olduğundan dolayı, sürekli gezen bir reklam aracı olacaktır. Bu sebepten dolayı araç giydirme reklamı çok önemlidir. Araç giydirme için ayrılan bütçe televizyon, radyo, gazete gibi reklam mecralarının çok altındadır. Bir defaya mahsus verilen bu ücret karşılığında aracın üzerindeki reklam 5-7 yıla kadar kullanılabilir. Daha sonra renklerinde solma meydana gelecektir ve görseli yani aracın üstündeki imajı değiştirmek gerekecektir. Ama geçen süre 5-7 yıl gibi bir süredir.

Televizyon, radyo, gazete, dergi, billboardlar, tabelalar, yönlendirme levhaları, totemler, el ilanları, vs. bu reklamların hepsinin yeri farklıdır. Ancak araç üzerindeki reklam sürekli gezer ve farklı farklı yerlerde firmanın reklamını yapar. Bu reklamın en etkili ve en ucuz yöntemlerinden bir tanesidir. Firma araçları olup araç reklamı yaptırmayanların sayısı gün geçtikçe azalmaktadır.

2.1.7. Araç Giydirmenin Ömrü

Araç giydirmede solvent bazlı mürekkepler kullanılır. Solvent bazlı mürekkeplerde, solma olayı kullanılan mürekkebin kalitesine göre değişecektir ama en az 6 ay solma meydana gelmeyecektir. Kaliteli solvent mürekkeplerde 7 yıla kadar dayanan mürekkepler bulunmaktadır.

Araç giydirmenin ömrü kullanılacak cast folyonun cinsiyle ve markasıyla bağlantılıdır. Bu süre 1 yıldan 7 yıla kadar uzayabilir. Araç giydirmenin ömrüne ömür katmak için ayrıca cast laminasyon kullanılmalıdır.

Giydirmenin ömrünü uzatmak için giydirilmiş araç yıkamaya verildiğinde fırça ile yıkanmamalıdır. Çünkü fırça folyoların ek yerlerine ve basılmış görselse zarar verebilir.

2.1.8. Araç Giydirmede Yasal Olan Reklam Şekli

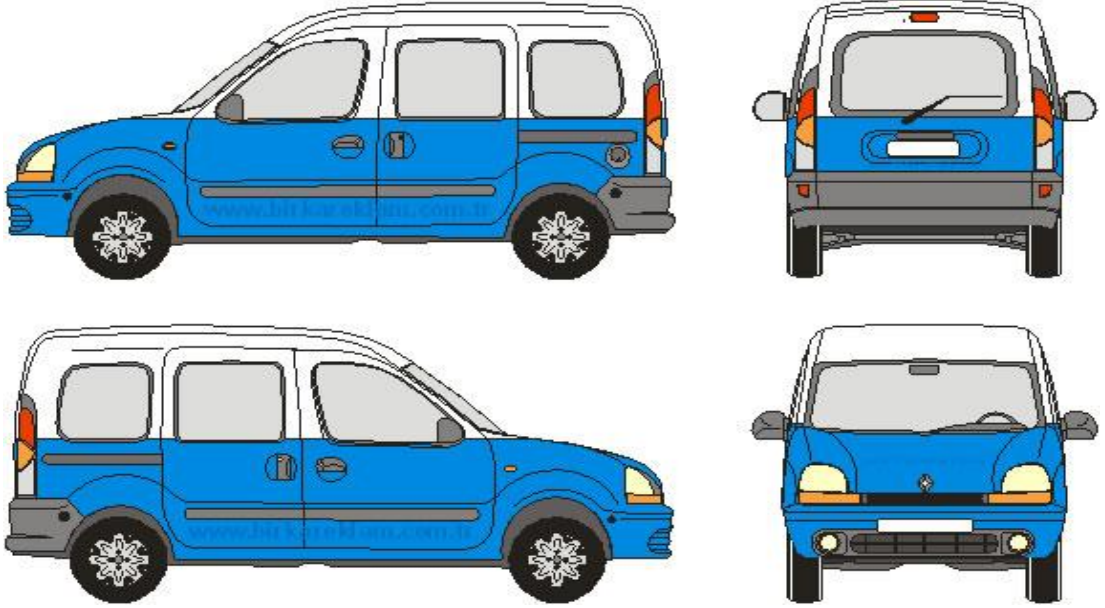
Araç giydirme işlemini yaptırmak için öncesinden yasal izin alınması gerekmektedir. Yasal izini alabilmek için öncelikle araç giydirme işleminin sanal ortamda yani bilgisayar ortamında tasarlanması gerekmektedir. Aracını üzerine giydirilmesi düşünülen logo, iletişim bilgileri, ürün resimleri, sloganlar vs. gibi görseller bilgisayar ortamında hazırlanır. A4 üzerine renkli çıktı alınır.

Aracın reklam giydirilmiş renkli çıktısı araç muayene istasyonuna götürülüp bir görevliye gösterilir ve bu çalışmanın yasaya uygun olup olmadığını öğrenilir. Aksi halde vergi ödenir ve muayene istasyonuna gidilirse görevli çalışmanın bazı yerlerinin yasaya uygun olmadığını söyleyebilir. Bu da zaman ve maliyet açısından ek yük getirir. Araç giydirme yapılan matbaaların birçoğu bu konuda tecrübelidir. Aracın giydirme yapılabilecek yerlerinin nereleri olduğu matbaalardaki personelden de öğrenilebilir.

Muayene istasyonundan sonra bağlı bulunulan ilçenin belediyesine gidip reklam vergisi yatırılır. Ödenilen bu vergi bir yıllık olup her yıl tekrardan ödenmesi gerekmektedir. Belediyeye ödenilen vergi aracın üzerine giydirilen reklamın m² olarak hesaplanması ile belirlenir. Vergi ödendikten sonra trafik bürolarından edinilen "Ek1 Formu" doldurulup araç muayene istasyonlarında araç onaylatılıyor. Onaylanmış evrakla birlikte bağlı olunan trafik müdürlüğünde araç ruhsatına "Araç Reklam Logoludur" ibaresi ekleniyor. Artık araç reklam giydirilmiş şekli ile trafikte rahatça dolaşım firmanın reklamını yapabilir.

Belediyeden alınan makbuz ve onaylatılan renkli çıktı sürekli araç içinde bulundurulmalıdır. Çünkü bunlar trafik, belediye ve araç muayene görevlileri tarafından istenebilir.

Yasalara göre belirlenen araç giydirme şekline göre aracın ön kısmının kaplanması yani kaput kısmının kaplanması bir sorun yoktur. Arka kısmı yani tampon ve cam bölümlerinde cam kısmı hariç giydirme yapılabilmektedir. Tavan kısmında montaj yasaktır. Aracın yan kısımlarının cam bölgelerine montaj yapılamamakta sadece camın altındaki kısımlarda montaj yapılmaktadır. Aşağıda görünümün araç üzerindeki mavi renklerin olduğu tüm yüzeyler yasaya uygundur. Bu yüzeylerde istenildiği gibi reklam giydirilebilir. Vergisi ödendikten sonra hiç bir sorun yaşanmayacaktır.

Resim 2.15: Yasal giydirme şekli

2.2. Sıcaklıktan ve Yüzeyde Meydana Gelen Hatalar

2.2.1. Solma

Baskının solmasıdır. Giydirmede kullanılacak folyoların baskısı solvent bazlı mürekkepler kullanılarak yapılır. Solvent bazlı mürekkepler solmaya karşı oldukça dirençlidir. Ama bu solmayacakları anlamına gelmez. Kalitesine göre ömürleri değişebilmektedir. Ama güneş ışığı, çerisindeki ultraviyole ışınlarla bu mürekkepleri zamanla soldurmaktadır. Bir de buna diğer dış etkenler eklenirse yağmur, çamur vb. solvent bazlı mürekkepler kalitesine göre ortalama 1-7 yıl solmaya karşı dayanıklılık göstermektedirler. Solmayı geciktirmek için kaliteli mürekkep kullanılmalı ve üzerine cast laminasyon atılmalıdır.

2.2.2. Çizilme

Baskı yüzeyinin çizilmesidir. Dijital baskı ile hazırlanan giydirmeler zamanla çeşitli dış etkenlere maruz kalırlar. Bu esnada baskı yüzeyinde çizilmeler olur. Çizilmeyi engellemek için giydirme yapılan araçlar kesinlikle fırça ile yıkama ve otomatik yıkama yapılmamalıdır.

Çizilmelere karşı dayanıklılığı arttırmak için giydirmenin üzerine cast laminasyon atılmalıdır.

2.2.3. Yıpranma

Giydirme yapılan folyonun ve baskının dış etkenlerden etkilenecek zamanla yıpranmasıdır. Bunlar yağmur, çamur, güneş vb. yıpranmayı en aza indirmek için kaliteli folyo, kaliteli mürekkep ve cast laminasyon kullanılmalıdır.

2.2.4. Açılma

Giydirme yapılan folyonun bazı yerlerinin yapışkanının açılmasıdır. İyi giydirme yapılmamışsa yani; folyonun kanarları tam sıvanmamışsa, yapıştırma yapılan yüzeyde pislikler varsa, yüzey nemli ise, hava kabarcıkları kalmışsa, folyonun yapışmayacağı yüzeye yapıştırma yapıldıysa folyo zamanla açılacaktır. Yapıştırmaları hatasızca yaparak ve cast silikon kullanarak folyoların açılmasını önleyebiliriz.

2.2.5. Esneme

Giydirme yapılan folyonun çok sıcak ve çok soğuk ortamlara maruz kalarak esnemesidir. Bu esneme esnasında folyomuz açılabilir yırtılabilir. Kaliteli folyo kullanılmadan yapılan giydirmelerde görülen bir hatadır.

2.2.6. Yanma

Giydirme yapılırken fön makinesinin fazla ısıtması sonucu oluşabilecek bir hatadır. Giydirme ustası folyoyu giydirirken fönü fazla yaklaştırır veya fazla tutarsa folyo yanabilir. Ustanın fönün mesafesini ve süresini iyi ayarlaması gerekmektedir.

2.2.7. Yırtılma

Giydirme yapılırken ustanın bombeli yerleri yapıştırırken az ısıtması ile folyoyu esnetmeden giydirmesi sonucu olabilecek bir hatadır.

2.3. Giydirmede Dikkat Edilecek Hususlar

- Görsel çalışmanın alanı tam araca uygun olmalıdır.
- Giydirme yapılacak aracın yüzeyinin çok temiz olması gerekmektedir.
- Aracın yıkanma sonrasında kurumaya bırakılması gerekmektedir. Bu nedenle aracın yıkanıp bir akşam kapalı bir ortamda kuruması gerekmektedir.
- Malzeme genişliği elverdiği sürece (cast malzemeler 135 – 137 cm'dir) şoför kapısı gibi alanlar tek parça halinde basılmalıdır. Bu gibi cast folyonun boyutunun yeterli geldiği alanlarda tek parça kullanılması doğru olanıdır.
- Baskı her zaman diklemesine parçalama şeklinde baskıya gönderilmelidir. Yatay parçalama olmamalıdır.
- Baskının yapılacağı alanlardan 1 cm büyük baskılar yapılmalıdır. Bu sayede yapılan baskının kısa kalmasının önüne geçilmiş olur.
- Araç giydirmede kullanılan cast folyonun üzerindeki mürekkep iyice (en az 6-8 saat) kurumalıdır.

- Dijital baskının laminasyonlu olmasına dikkat ediniz. Laminasyon yapılmış baskı araca uygulanırken daha kaliteli işçilik yapılmasını sağladığı gibi, aracın üzerinden dijital baskının sökülmesi esnasında da kolaylık sağlayacaktır.
- Araç giydirme yapmadan önce araç üzerindeki sökülmesi gereken kolay parçaları sökünüz (plaka, yan flaşörler, yan çıtalar vs.) montajınız böylelikle daha kolay ve giydirmede daha uzun ömürlü olacaktır.
- Aracın kapı kolları, stop lambaları gibi alanlar kaplanmamaktadır. Dolayısı ile bu alanların iyi hesaplanması çok önemlidir.
- Giydirme yaparken mutlaka keçe ragle kullanınız. Keçe ragleyle sıvama yapılması dijital baskının üzerinde çizik olmasını engelleyecektir.
- Firma ile ilgili önemli bilgiler aracın kesintiye uğramayan bölümlerinde olmalıdır.
- Cam kısımlarında One Way Vision kullanılmalıdır.
- Araç giydirmeye başladığında montajına aracın yan arka kısımlarından önlere doğru folyoyu yapıştırarak başlanmalıdır. Böylelikle ikinci olarak yapıştırılan folyo ilk yapıştırılan folyonun üzerine bineceğinden (1 cm bindirme payı yeterlidir.) rüzgâr üstünden geçip gidecektir. Aksi halde önden başlarsa rüzgâr ek yerini zamanla zorlayacaktır.
- Montaj aracın yukarı kısmından aşağı kısmına doğru yapılır. Bu nedenle hazırlanmış olan baskıların araca uygulanmasından önce nakli yapılacaksa, mutlaka en üst kısım en dışarıda olacak şekilde düzgün rulo yapılmalıdır.
- Araç giydirme malzemesini yapıştırırken malzemeyi çok esnetmeyin her zaman baskıda fazla pay bırakın.
- Aracın kapı kolları, stop lambaları, kanallar gibi alanlarda yapılacak çalışmaların çok ince işçilik olması mecburidir. Yoksa uygulama genel olarak kötü görünecektir.
- Folyonun kenarlarının yıkanma esnasında ve zamanla yıpranma ile açılmaması için doğru kapatılması gerekmektedir.
- Cam kenarı fitillere folyo yapışmayacağından, bu kısımlara özellikle dikkat edilmelidir. Bu kısımlara yapılan giydirme yapılmış gibi görünecektir, ancak zamanla açılacaktır.
- Giydirme yaparken hava kabarcıkları kalırsa hava kabarcıklarını iğne ucu ile patlatınız.
- Montajınız bittikten sonra cast silikon sürmeyi unutmayın.
- Araç giydirme bittikten sonra alkolle temizlenmeli ve komple giydirmenin üzerinden fön ile geçilmelidir.

2.4. Eskiye Giydirmenin Çıkarılması ve Yüzeyin Temizlenmesi

Araç giydirmede giydirilen bir araç ortamları 1-7 yıl arasında kullanılabilir. Ama bu renklerin solmayacağı, folyoların sökülmeceği anlamına gelmez. Genelde firmalar giydirmeye 6-12 ay garanti verirler. Aracın üzerindeki giydirmenin ömrü aracın kullanılma oranına göre de değişebilmektedir.

Giydirmeler giydirmenin eskimesi durumunda, araçların el değiştirmesi durumunda sökülmecektir. Bazen de büyük firmalar için kalite önemli olduğundan renklerin solması

durumunda da giydirmeyi değiştirmektedirler. Logo, adres, isim vb. değişikliklerde de firmalar giydirmeyi değiştirebilmektedirler.

Giydirmenin sklme işlemi giydirme kadar zor değildir. unk dikkat edilecek pek fazla bir durum söz konusu değildir. Ana kural araca ve aracın boyasına zarar vermeden giydirmeyi skmektir.

Giydirme işleminde kullanılan cast laminasyon bize sökme işleminde de yardımcı olmaktadır. Cast laminasyonu kullanılan bir giydirmenin sökülmesi çok rahattır. Komple giydirme yapılmış laminasyonlu bir aracın söküm ve temizleme işlemi ortalama 20-25 dakikadır. Ancak laminasyonsuz araç bir gününüzü, hatta havanın durumuna (sıcaklık-soğuklu) göre birkaç gününüzü alabilir.

Laminasyonlu bir aracın giydirmesini sökerken, giydirme üzerine folyonun kolay kendinin bırakması için kullanılan özel sıvıyı sıkarız ve 3-5 dakika bekleriz. Daha sonra folyoları en son giydirilen folyodan başlayarak skeriz.

Eğer giydirme işlemini yaparken cast folyonun zerin cast laminasyon atılmamışsa giydirmeyi sökmek zor olacaktır. Laminasyonsuz aracın söküm işleminin en kolay yolu aracı araç boyası yapan boya firmalarının fırınına sokup tamamen ısıtmaktır, böylelikle komple araç üzerindeki folyo ısınıp yapışkanlarını bırakacaktır. Daha sonra söküm işlemine başlanacak ve giydirme sklecektir bu işleminde ortalama bir gün demektir.

Araç zerindeki folyo söküldükten sonra araç üzerinde yapışkan kalıntıları olabilir. Araç sıcak sulu bir sistemle ve tazyikle yıkanır ve bu kalıntılar temizlenir. Araç kuruduktan sonra tekrar giydirme yapılabilir.

Resim 2.16: Folyo sökücü

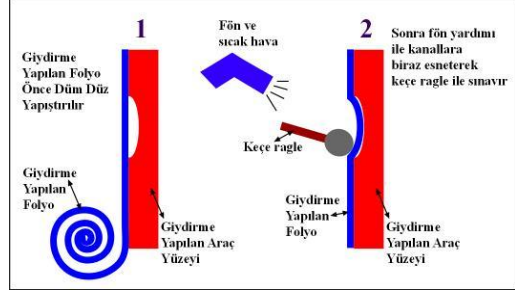
UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve öneriler doğrultusunda araç giydirmesi yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Baskısı yapılmış kurutulmuş ve üzerine cast laminasyon atılmış, araç giydirme folyolarını giydirme sırasına sokunuz. ➤ Giydirme yapılacak aracı bir gün öncesinden tertemiz yıkayınız ve kurutunuz. ➤ Giydirmeye aracın arka ve üst kısmından başlayarak ilk parçayı giydiriniz. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Üst kısmı yapıştırdıktan sonra alttan folyonun yapışkan korucusunu tutarak yavaş yavaş açınız ve folyoyu yavaş yavaş yapıştırınız. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kanalları önce düz yapıştırınız. ➤ Birinci parça bittikten sonra ikinci parçayı giydiriniz. ➤ Bindirme paylarına dikkat ederek dengeli bir şekilde giydirmeyi yapınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Giydirmeye en arkadan ve üst kısımdan başlayınız. ➤ Aracı kapalı bir ortamda kurutunuz. ➤ Rulo halindeki folyonun üst kısmını yapışkanını açınız ilk noktayı dengeli bir şekilde yapıştırınız. ➤ Terazili ve doğru yapıştırmaya dikkat ediniz. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kanalları fön ile ısıtarak daha sonra keçe ragle ile yapıştırınız.

- Folyoların birleşme bitim noktalarına cast silikon sürerek giydirmelere devam ediniz.
- Tüm parçaları giydirdikten sonra giydirmenin üzerinden fön geçerek keçe ragle ile tüm parçaları sıvayınız.

- Bindirme paylarında imajın tam oturmasına dikkat ediniz.
- Silikonu taşırmadan çok az kullanarak sürünüz.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri **Evet**, kazanamadığınız becerileri **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Araç giydirmede grafik tasarım ve aracın ölçülendirilmesini yaptınız mı?		
2. Giydirme yapılacak imajı baskıya gönderdiniz mi?		
3. Araç giydirme için baskı modunu ayarlayıp baskı ayarlarını yapabildiniz mi?		
4. Giydirme yapılacak aracı bir gün öncesinden tertemiz yıkayıp kuruttunuz mu?		
5. Giydirmeye aracın arka ve üst kısmından başlayarak ilk parçayı giydirdiniz mi?		
6. Üst kısmı yapıştırdıktan sonra alttan folyonun yapışkan korucusunu tutarak yavaş yavaş açarak ve folyoyu yavaş yavaş yapıştırdınız mı?		
7. Kanalları önce düz yapıştırdınız mı?		
8. Birinci parça bittikten sonra ikinci parçayı giydirdiniz mi?		
9. Bindirme paylarına dikkat ederek dengeli bir şekilde giydirmeyi yaptınız mı?		
10. Folyoların birleşme bitim noktalarına cast silikon sürerek giydirmelere devam ettiniz mi?		
11. Tüm parçaları giydirdikten sonra giydirmenin üzerinden fön geçerek keçe ragle ile tüm parçaları sıvadınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise “Ölçme ve Değerlendirme”ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Araç giydirme nedir?
A) Aracın süslenmesidir. B) Aracın reklam ile giydirilmesidir.
C) Aracın boyanmasıdır . D) Aracın dışının sarılmasıdır.
2. Araç giydirme folyoları nerde basılır?
A) Dış mekân dijital baskı B) İç mekân dijital baskı
C) Ofset baskı D) Tifdruk baskı
3. Araç giydirme folyoları baskı yapılırken aşağıdakilerden hangisi **yapılmaz?**
A) Baskılar kurumadan laminasyon atılmaz.
B) Tüm parçalar dikeylemesine basılır.
C) Tüm parçalar yataylamasına basılır.
D) Parçalar 1er cm büyük basılır.
4. Araç giydirme hangi mürekkepler kullanılır?
A) Su bazlı B) Ofset mürekkebi
C) Yağ bazlı D) Solvent bazlı
5. Aşağıdakilerden hangisi cast laminasyonun özelliği **değildir?**
A) Folyonun kolay sökülmesini sağlar.
B) Solmaya karşı baskıyı korur.
C) Baskıyı çizilmelerden korur.
D) Folyonun esnemesini kolaylaştırır.
6. Aşağıdakilerden hangisi araç giydirmede kullanılmaz?
A) Düz yüzey folyosu B) One Way Vision
C) Vinil D) Cast folyo
7. Aşağıdakilerden hangisi cast folyonun özelliği **değildir?**
A) Esnektir. B) İncedir.
C) Isıya dayanıklıdır. D) Ucuzdur.
8. Aşağıdakilerden hangisi araç giydirmeden önce yapılmalıdır?
A) Araç temizlenmelidir. B) Araca parlaticı pasta çekilmelidir.
C) Araç boyatılmalıdır. D) Araç ısıtılmalıdır.
9. Araç giydirme yapılırken aşağıdakilerden hangisi **yapılmaz?**
A) Araç giydirmeye aracın en arkasından ve üst kısmından başlanmalıdır.
B) Araç giydirmeye aracın en önünden ve alt kısmından başlanmalıdır.
C) Girintili kısımlar fön ile ısıtılarak yapıştırılmalıdır.
D) Bindirme payına dikkat edilmelidir.

10. Yasal olarak araç giydirmede aşağıdakilerden hangisi **Yapılmaz?**
- A) Arka cama giydirme yapılabilir.
  - B) Arka tampona giydirme yapılabilir.
  - C) Kapılara camlar hariç giydirme yapılabilir.
  - D) Ön kaputa giydirme yapılabilir.
11. Aşağıdakilerden hangisi giydirmelerde olabilecek bir sorun **değildir?**
- A) Yırtılma
  - B) Yanma
  - C) Açılma
  - D) Çiftleme
12. Aşağıdakilerden hangisi araç giydirmede dikkat edilmesi gerekenlerden **değildir?**
- A) Giydirme yapılacak aracın yüzeyi çok temiz olmalıdır.
  - B) Giydirme aracın ön kısmından başlanır.
  - C) Araç giydirmede kullanılan cast folyonun üzerindeki mürekkep iyice kurumalıdır.
  - D) Giydirme yaparken mutlaka keçe ragle kullanılmalıdır.
13. Aşağıdakilerden hangisi araç giydirmede dikkat edilmesi gerekenlerden **değildir?**
- A) Cam kısımlarında One Way Vision kullanılmalıdır.
  - B) Giydirme yapılacak araç iyice ısıtılmalıdır.
  - C) Giydirme yaparken hava kabarcıkları kalırsa hava kabarcıklarını iğne ucu ile patlatılır.
  - D) Araç giydirme folyosunu yapıştırırken folyo çok fazla esnetilmemelidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru “Modül Değerlendirme”ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadıklarınız için **Hayır** kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Araç giydirme için ölçülendirme yapıp tasarımı baskıya hazır hale getirebildiniz mi?		
2. Dış mekân dijital baskı makinesinin baskıya hazır hale getirebildiniz mi?		
3. Araç giydirme için cast folyoya giydirme parçalarını basabildiniz mi?		
4. Basılan parçaları kurttunuz mu?		
5. Basılan parçalar üzerine cast laminasyon atabildiniz mi?		
6. Baskısı biten folyoları kurutup sırası ile rulo yapabildiniz mi?		
7. Giydirilecek aracı giydirmeden bir gün önce yıkayıp kuruttunuz mu?		
8. Giydirmeyi en arakadan ve en üst kısımdan başlayarak uygulayabildiniz mi?		
9. Giydirme yaparken kurallara riayet ettiniz mi?		
10. Tüm giydirme bittikten sonra folyoyu fön kullanarak ısıtıp yakmadan ve yırtmadan tam olarak yapıştırdınız mı?		
11. Folyoların ek yerlerine cast silikon sürdünüz mü?		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırmız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	C
3	B
4	A
5	A
6	C
7	A

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	B
2	A
3	C
4	D
5	D
6	C
7	D
8	A
9	B
10	A
11	D
12	B
13	B

KAYNAKÇA